

Hva sier? studentene

Fra student til arbeidslivet

Hva bør vi tenke over før vi signerer en arbeidskontrakt?

GRETA KAUPAITE, NESTLEDER I NTF STUDENT

For mange tannlegestudenter, inkludert meg selv, markerer siste studieår overgangen til arbeidslivet. Den første arbeidsavtalen skal signeres. Hvilke forhold bør vi være særlig oppmerksomme på før vi skriver under?

Et av de første valgene man står overfor, er om man ønsker å jobbe i offentlig eller privat sektor. Dette påvirkes av flere faktorer, som hvilke pasientgrupper man ønsker å jobbe med, hvor mange pasienter man ønsker å behandle, arbeidssted, arbeidshverdag, muligheter for veiledning og inntektsmuligheter.

Dersom du velger å jobbe i offentlig sektor vil du oppleve å få en tariffavtale i tillegg til en arbeidsavtale. Tariffavtalen gir deg bedre rettigheter enn du ellers ville ha hatt, og forhandles av NTF på vegne av alle offentlig ansatte tannleger. Tariffavtalen vil kunne regulere lønns- og arbeidsvilkår, som for eksempel arbeidstid, pensjon, lønn under svangerskap, lønnsforhandlinger, samt omsorgspermisjon og sykdom.

I offentlig sektor vil du være godt ivaretatt gjennom både arbeidsavtalen og tariffavtalen. Et godt råd fra NTFs advokater er å ikke glemme lønnsforhandlingene. Du kan gjerne kontakte NTFs tillitsvalgte på fylkesnivå. De tillitsvalgte har god oversikt over lønnsnivået og vet hva en tannlege kan forvente å få ut fra ulike fylker.

Dersom det har vært utlyst en stilling over lengre tid i et område hvor det er vanskelig å rekruttere tannleger, kan det være rom for å forhandle om lønn, ettersom arbeidsgiveren gjerne vil være mer villig til å strekke seg for å tiltrekke nye tannleger.

Hvis du ønsker å jobbe i privat sektor, er det viktig å være oppmerksom på om du ansettes som arbeidstaker eller skal

drive som selvstendig næringsdrivende. Forskjellen mellom disse tilknytningsformene er betydelig, både når det gjelder rettigheter og ansvar.

To tredjedeler av tannlegene jobber i privat sektor, og nesten alle er selvstendig næringsdrivende. Særlig nyutdannede tannleger bør vurdere muligheten til å bli ansatt i privat sektor. Det vil være lurt å ha en fast lønn i bunn, eventuelt kombinert med provisjon i tillegg til fast lønn.

Som selvstendig næringsdrivende kan du ikke ta for gitt at praksiseiere ivaretar dine interesser og behov. Det er praksiseier som utarbeider forslag til kontrakt, ofte i form av en oppdrags-takeravtale som kan inneholde ulike bestemmelser. I slike tilfeller kan du benytte deg av muligheten til å sende kontrakten du har mottatt til advokatene i NTF, slik at avtalen blir gjennomgått og du får innspill til mulige endringer. Advokatene vil også kunne gi deg råd om yttergrensene for hva som gyldig kan avtales.

Juridiske problemstillinger i privat sektor kan være et brokete landskap å navigere i, ikke minst for nyutdannede tannleger. Dette er også en av grunnene til at foreningen tilbyr studentkurs for avgangsstudenter, der det blir gjennomgått problemstillinger som en særlig bør være oppmerksom på.

Mye kan variere enten du er ansatt eller selvstendig næringsdrivende i privat sektor, og det er dermed ikke alltid like lett å skille disse to fra hverandre. Artikkelen «Ansatt arbeidstaker eller selvstendig næringsdrivende?» redegjør for forskjellene og tar for seg viktige punkter som alle bør sette seg inn i.

Selv om lønn og provisjon ofte får mer oppmerksomhet, finnes det flere andre forhold i kontrakter som kan få stor

betydning for både arbeidshverdagen og den faglige utviklingen.

For nyutdannede kan pasientgrunnlaget være vel så viktig som provisjonssatsen. En høy provisjon vil ha begrenset verdi dersom klinikken har få pasienter eller dersom nye pasienter i hovedsak fordeles til mer etablerte behandlere. Det kan derfor være nyttig å spørre om hvor stor pasientlisten er og hvordan nye pasienter fordeles.

Er du nyutdannet tannlege og ønsker å utvikle dine kliniske ferdigheter, kan det være fordelaktig å søke jobb ved en klinikk utenfor de store byene – noe som vil kunne gi deg et bedre pasientgrunnlag og dermed flere muligheter til faglig utvikling.

Som selvstendig næringsdrivende skal man ha større frihet til å styre egen arbeidshverdag. Dersom kontrakten stiller krav om tilstedeværelse i hele klinikkens åpningstid, møteplikt uten

oppsatte pasienter, begrenset innflytelse over ferieavvikling eller detaljerte instruksjoner for hvordan arbeidet skal utføres og liten grad av faglig autonomi, kan det være grunn til å stille spørsmål ved hvor selvstendig arbeidsforholdet faktisk er. Mer utdypende informasjon kan du finne i artikkelen «Røde flagg i oppdragstakerkontrakten?».

Husk alltid å lese grundig gjennom arbeidsavtalen før du signerer. Som nyutdannet og klar for arbeidslivet kan det være mye nytt å sette seg inn i. Med begrenset erfaring fra tidligere arbeidsforhold kan innholdet i en arbeidsavtale virke både ukjent og litt skremmende.

Er du medlem av NTF, kan du benytte deg av muligheten til å få gratis juridisk rådgivning og bistand til å gjennomgå kontrakten før du velger å signere.

Kirurgiklinikken
tann - kjeve - ansiktskirurgi

Alt innen oral og kjevekirurgi. Implantatprotetikk

Tannlege
Tormod Krüger
spesialist i oral kirurgi
og oral medisin

Lege & tannlege
Fredrik Platou Lindal
spesialist i maxillofacial
kirurgi

Lege & tannlege
Helge Risheim
spesialist i oral kirurgi,
maxillofacial kirurgi,
og plastikkirurgi

Tannlege
Hanne Gran Ohrvik
spesialist i oral protetikk

Tannlege
Frode Øye
spesialist i oral kirurgi
og oral medisin

Tannlege
**Margareth Kristensen
Ottersen**
spesialist i kjeve- og
ansiktsradiologi

www.kirurgiklinikken.no Tlf 23 36 80 00, post@kirurgiklinikken.nhn.no Kirkeveien 131, 0361 Oslo